

Ἡ καρδία τῆς Ὁρθοδοξίας, ἡ καρδία τοῦ Πατριάρχου Δημητρίου, τό σύμβολον καὶ βίωμα τῆς ἀγάπης, ἐσταμάτησε νά κτυπᾶ τά μεσάνυκτα τῆς περασμένης Τετάρτης, 2ας Ὁκτωβρίου.

Καὶ ἡ Μήτηρ Ἀγία τοῦ Χριστοῦ Μεγάλη Ἐκκλησία πένθιμον περιβληθεῖσα στολὴν θρηνεῖ τὸν λαοφιλέστατον Πατριάρχην τοῦ αἰῶνος, τὸν μέγαν ἐν τῇ ταπεινώσει, ἀποστολικῇ λιτότητι, πραότητι καὶ καλωσύνῃ, τὸν πολιόν Ποιμένα, τὸν ἐκφραστήν τῆς χαρμολύπης τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τῆς πονεμένης Ρωμηοσύνης, Δημήτριον τὸν Σεμνόν, δστις μετά τριήμερον περίπου ἀσθένειαν, ἐν μεγάλῃ ἡρεμίᾳ καὶ χριστιανικῇ γαλήνῃ παρέδωκε τό πνεῦμα εἰς τὸν Πλάστην.

Ἐπεσεν δὲ "Οσιος καὶ δυνατός καὶ ἡ κοίμησίς του συνεκλόνισε τό Πανορθόδοξον, τὸν διαχριστιανικόν κόσμον, ἔθνη καὶ λαούς πολλούς, καὶ μάλιστα τό ἡμέτερον Γένος,

στερηθέντων πάντων τοῦ Μεγάλου Πνευματικοῦ Πατρός καὶ Πατριάρχου, ὁ δποῖος ἔσκεπε μέ τήν ἀγάπην του καὶ ἐνίσχυε καὶ κατηύθυνε μέ τάς εύλογίας καὶ δδηγίας Του τήν Μεγάλην Ἑκκλησίαν καὶ σύνολον τήν ὑπ'ούρανόν Ὁρθοδοξίαν.

Σεβαμιώτατε Προεδρεύων τῆς Ἀγίας καὶ Ἱερᾶς Ἐνδημούσης Συνόδου,

Πενθηφοροῦσα τῶν Ἱεραρχῶν χορεία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου,

Μακαριώτατοι Προκαθήμενοι καὶ λοιποὶ ἐκπρόσωποι τῶν κατά τόπους ἀγίων Ὁρθοδόξων Ἑκκλησιῶν,

Σεβάσμιοι ἐκπρόσωποι τῶν λοιπῶν χριστιανικῶν Ἑκκλησιῶν,

Ἐξοχώτατοι,

Τεθλιμμένοι Πατέρες, ἀδελφοί καὶ περιούσιε λαέ τοῦ Κυρίου,

* * *

"Απέθανε Μωϋσῆς ὁ ἱκέτης Κυρίου, καὶ
ἔκλαψαν αὐτόν οἱ υἱοί 'Ισραὴλ",

Οἱ λόγοι οὗτοι τοῦ Δευτερονομίου,
ἀναφερόμενοι εἰς τὸν θάνατον τοῦ θεόπτου
Μωϋσέως, τυγχάνουν πλήρως ἡρμοσμένοι καὶ λίαν
ἐπίκαιροι εἰς τὴν παροῦσαν περίπτωσιν τῆς ἐν
Κυρίῳ κοιμήσεως τῆς Αὔτοῦ θειοτάτης
Παναγιότητος, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου
Δημητρίου τοῦ Α.

Διδτὶ δὲ προπεμπόμενος σήμερον εἰς τὴν
αἰωνιότητα πρωθιεράρχης τῆς Μητρός Ἐκκλησίας
ὑπῆρξεν ὅντως, καθ' ὅλην τὴν ζωὴν αὐτοῦ καὶ
τὴν ἀπό διαφόρων θέσεων μεγίστην προσφοράν
αὐτοῦ πρός τὸν λαόν τοῦ Θεοῦ τῆς Ἐδέσσης,
τῆς Τεχεράνης καὶ τῶν Κοινοτήτων Ταταούλων
καὶ Φερίκιοῦ καὶ γενικῶς τῆς Πόλεως ταύτης,
ἰδιαιτέρως δμως καθ' ὅλην τὴν μακράν καὶ

δαψιλῶς εύλογημένην Πατριαρχείαν του, πιστή
εἰκών τοῦ Μεγάλου Μωϋσέως, καὶ τοῦτο ὅχι
μόνον κατά τὴν γαληνιαίαν μορφήν, ἀλλά κυρίως
καὶ πρό πάντων κατά τό προφητικόν ἥθος καὶ
τὴν προσφοράν, ἀναδειχθείς χαρισματικός ἐν τῇ
ταπεινώσει καὶ ἀφοπλιστικός ἐν τῇ ἀπλότητί
Του.

Ο ἀλήστου μνήμης καὶ ἀκρως δημοφιλῆς
εἰς ὅλους καταστάς Οἰκουμενικός Πατριάρχης
Δημήτριος διά τῆς γαλήνης, καρτερικότητος καὶ
ἀγάπης Του, ἐπλήρωσε θάμβους τόν λαόν τοῦ
Θεοῦ εἰς Ἀνατολήν καὶ Δύσιν μέ τό Ιλαρόν φῶς
τοῦ προσώπου του καὶ μέ ὅλας τάς θεοφιλεῖς
πρωτοθουλίας του ἐπί εἴκοσι σχεδόν ἔτη,
γενόμενος ἐν πᾶσι πρότυπον ἀγαθοῦ Ποιμένος
καὶ Λευτοῦ ἀγίας θιατῆς.

Ἐάν διαιτέρως χαρακτηριστικά
ίδιοτητες τοῦ Μωϋσέως ὑπῆρξαν ἀφ' ἐνός μέν ἡ
στερρά πίστις καὶ ἡ ἀνεπιφύλακτος ὑπακοή εἰς
τὸν Θεόν -- τὸν δποῖον ἔθιωσεν ἐνώπιος ἐνωπίῳ
-- ἀφ' ἐτέρου δέ τὸ πρᾶον καὶ ἡ ἀπλότης
ἐναντίον παντός τοῦ λαοῦ, αἱ αὐταὶ ἀρεταὶ καὶ
τὰ αὐτά χαρακτηριστικά ἐκόσμουν διά βίου καὶ
τὸν μόλις πρό μικροῦ ἀκόμη εύλογοῦντα καὶ
ἀγιάζοντα πάντας ἡμᾶς πολυσέβαστον,
πολυφίλητον καὶ πολύκλαυστον Πατέρα, Αύθέντην
καὶ Δεσπότην ἡμῶν Δημήτριον.

Καὶ ὅπως ὁ Μωϋσῆς ἐκ νηπίου ἐγνώρισεν
ἀδιάψευστα τά τεκμήρια τῆς περὶ αὐτὸν
ίδιαιτέρας τοῦ Θεοῦ προνοίας, διά τῶν δποίων
τῷ ἐπεφυλάσσετο μεγάλη καὶ ἵερά ἐφ' ὀλόκληρον
τὸν Ἰσραὴλ ἀποστολή, οὕτω καὶ ὁ ἀօιδιμος
Πατριάρχης Δημήτριος, ὅλως ἀπροθλέπτως καὶ
μάλιστα θαυματουργικῶς ἀνεδείχθη οἰακοστρόφος

τῆς Πρωτοθρόνου κατ' Ἀνατολάς Ὁρθοδόξου
Ἐκκλησίας, μή ἔχων ποτέ διανοηθῆ ἢ ἐπιδιώξει
τοιοῦτόν τι, ἀλλ' ἀντιθέτως καὶ μετά δακρύων
ἀποποιούμενος τὴν ἐν λόγῳ προτεινομένην εἰς
αὐτόν ὑψηλήν τιμήν καὶ εὔθυνην καὶ κλησιν,
μέχρις ὅτου ἡ πρός τὴν Ἐκκλησίαν εύσεβής
ὑπακοή ἐνίκησε τὴν ἑαυτοῦ ταπείνωσιν καὶ τόν
ἔνθεον φόθον πρό τοῦ ὅντως μαρτυρικοῦ
ἀξιώματος τοῦ Προκαθημένου τοῦ Οἰκουμενικοῦ
Θρόνου.

Εἰς τὴν περίπτωσιν δηλαδή τοῦ
κεκοιμημένου Πατριάρχου ἡμῶν ἐγένετο
σύγχρονος πραγματικότης, ἐκεῖνο ὅπερ
συνέβαινεν εἰς περιπτώσεις μεγάλων πατέρων
τῆς χριστιανικῆς ἀρχαιότητος, καθ' ᾧ ὁ
ἐπίσκοπος καθίστατο "μή βιασάμενος διά τὴν
ἀρχήν, ἀλλά μᾶλλον ὑπό τῆς ἀρχῆς βιασθεῖς".

* * *

'Ο τῆς Κωνσταντίνου τό θλάστημα ἀπό "Ιμβρου καὶ Τενέδου "σκεῦος ἐκλογῆς" καταστάς καὶ ἐκλεγεῖς Οἰκουμενικός Πατριάρχης Δημήτριος ὁ Α ἐκλήθη νά συνεχίσῃ τό ἔργον ἐνός ρέκτου προκατόχου αύτοῦ, τοῦ 'Αθηναγόρου τοῦ Α, εἰς ἐποχήν, καθ' ᾧν αἱ διορθόδοξοι σχέσεις ἐπρεπεν ἀπό ἀπλῆς ἐπικοινωνίας νά ἔξελιχθοῦν εἰς σταθεράν δμόνοιαν καὶ ούσιαστικήν συνεργασίαν, ὅστε ὅχι μόνον τά πανορθόδοξα τίμια συμφέροντα νά διακονηθοῦν κατά τόν θεοπρεπέστερον καὶ λυσιτελέστερον τρόπον, ἀλλά καὶ οἱ ἀπό ἐτῶν ἐπιζητούμενοι καὶ προαναγγελλόμενοι διμερεῖς θεολογικοὶ διάλογοι μετά τῶν κυριωτέρων χριστιανικῶν 'Εκκλησιῶν καὶ δμολογιῶν νά συγκροτηθοῦν εἰς τήν πρᾶξιν καὶ νά λειτουργήσουν ἐπωφελῶς πρός

προώθησιν τῆς προσπαθείας διά παγχριστιανικήν
ένότητα, ἡ ὅποια ἐν συνεχείᾳ θά συνέθαλλεν
ὅπωσδήποτε καὶ εἰς τὴν παγκόσμιον εἰρήνην.

Πρός τούτοις αἱ ἐν τῷ ἔξωτερικῷ ἐπαρχίαι
τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, τόσον αἱ ἀπώταται,
ῶς αἱ τῆς Ἀμερικῆς, Αὐστραλίας καὶ Νέας
Ζηλανδίας, ὃσον καὶ αἱ ἐν Δυτικῇ Εύρωπῃ καὶ
ἐν Ἑλλάδι, καθώς καὶ τά διάφορα Πατριαρχικά
Ιδρύματα, αἱ Πατριαρχικαὶ Μοναὶ καὶ
Ἐξαρχίαι, σχὸν τῶν δέ καὶ ἡ Ιερωτάτη
Ἀκρόπολις τῆς Ὁρθοδοξίας, τό Ἀγιον Ὄρος,
ἀνέμενον ὅχι μόνον σύντονον τὴν ποιμαντορικήν
ἐπιστασίαν καὶ μέριμναν ἀπό τοῦ Ἱεροῦ τούτου
Κέντρου, ἀλλά, καὶ λόγῳ τῶν ἀπαιτήσεων τῶν
νεωτέρων καιρῶν, ἔχρηζον γενναίων καὶ
τολμηρῶν ἐνίστε αναδιαρθρώσεων καὶ

ἀνακατατάξεων, διά νά διακονηθοῦν
θεοφιλέστερον καὶ ἀποτελεσματικώτερον οἱ
θεοχάρακτοι θεσμοὶ τῆς Ἐκκλησίας.

’Ιδαιτέρως δέ ἡ κατά τὴν δευτέραν
δεκαετίαν τῆς εὔκλεοῦς Πατριαρχείας Δημητρίου
τοῦ Α δημιουργηθεῖσα παγκοσμίως κατάστασις,
ἀφ' ἐνός μέν διά τῆς βαθμιαίως
δημιουργουμένης ἡνωμένης Εύρωπης, ἀφ' ἐτέρου
δέ διά τῆς ραγδαίας καὶ αἰφνιδίας
καταρρεύσεως τῶν ὀθέων καὶ δλοκληρωτικῶν
καθεστώτων εἰς τάς χώρας τῆς Κεντρώας καὶ
’Ανατολικῆς Εύρωπης, ἐδημιούργουν διά τό
Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον καὶ τόν
Προκαθήμενον αὐτοῦ, Σέ, ἀοίδιμε Δέσποτα, νέας
τεραστίας εύθύνας παγκοσμίου βεληνεκοῦς, τὴν
σπουδαιότητα τῶν ὅποίων δέν παρέλειψει νά
ύπογραμμίσῃς καὶ Σύ καὶ νά διακονήσῃς τάς
πνευματικάς ταύτας εύθύνας.

Τοιοῦτον ὑπῆρξε τό πνευματικόν πανόραμα, τό δποῖον εἶχε πάντοτε πρό δφθαλμῶν δ ἀπλοῦς καὶ ἄκακος καὶ ταπεινός τήν καρδίαν Δημήτριος δ Α . Καὶ ἐνῷ ούδέποτε τόν εἴδομεν συνοφρυομένον ἢ ἀγχώδη, ἐν τούτοις συχνάκις μία θλίψις, ἀδιόρατος διά τούς πολλούς, ἐπλανᾶτο εἰς τό σεπτόν πρόσωπόν του, ὁσάκις τό ἐν τῷ κόσμῳ κακόν ἀπεθρασύνετο καὶ ἐπληττε μαζικῶς τούς ἀθώους. Ἐπίσης μεγάλως ἔθλιβετο ὁσάκις ἔθλεπεν ἐκκλησιαστικούς ἀνδρας νά μετέρχωνται εἰς τά τῆς Ἐκκλησίας μέσα κοσμικοῦ φρονήματος, ἢ ὁσάκις αἱ πολιτικαὶ ἔξουσίαι παρεθεώρουν, διά παρεμβάσεων ἀνοικείων, τόν καθαρῶς πνευματικόν χαρακτῆρα καὶ τήν θεόσδοτον ἀποστολήν τῆς Ἐκκλησίας.

’Ηγρύπνει πάντοτε δὲ Πατριάρχης Δημήτριος
ἐπὶ τῆς μεγάλης καὶ λερᾶς εὔθύνης τῆς
Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους, διὸ καὶ
ἀναπολοῦμεν τό κάθε λεπτόν τῆς τιμίας
Πατριαρχείας του μέντοιτέραν ἐγρήγορσιν καὶ
εὐγνωμοσύνην. Εἰς τά εἴκοσι περίπου ἔτη τῆς
Πατριαρχείας του ἔγιναν τόσα πολλά καὶ
σπουδαῖα διὰ τὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας γενικῶς,
ἄλλα καὶ διά τὸν σύγχρονον κόσμον εὐρύτερον,
διὰ τῆς νυχθημέρου προσπαθείας καὶ ἀγωνίας,
ἄλλα καὶ τῆς ἀποστολικῆς ἀκτινοθολίας του,
ἵστε δένθα ήτο ὑπερβολή νά τονισθῇ ὅτι ή
Πατριαρχεία τοῦ πράου καὶ ταπεινοῦ τῇ καρδίᾳ
Δημητρίου τοῦ Αὐτοκράτορος ή γονιμωτέρα καὶ
γενναιοτέρα καὶ διά τοῦτο ἀκριβώς καὶ ή
φωτεινοτέρα τοῦ αἰῶνος ήμῶν.

‘Ο Θεός ἔχαρισατο αὐτῷ ‘Αγίαν καὶ ‘Ιεράν
Σύνοδον καὶ συνεργάτας, ἵδιαιτέρως σεβομένους
τὸν Πατριάρχην τοῦ Γένους καὶ ἀμιλλομένους
ἀλλήλους εἰς τὴν πρός αὐτὸν σύμπνοιαν καὶ
ἀγαστὴν συνεργασίαν, ὅστε μεγάλως νά
κουφίζεται τό φορτίον τοῦ ζυγοῦ, τὸν δποῖον
ἐν ταπεινώσει εἶχεν ἐπιζητήσει νά ἀποποιηθῇ ὁ
ἐν τῷ μέσῳ τῆς Ἐκκλησίας κείμενος Σεπτός
Πατριάρχης.

Σπανίως Οίκουμενικός Πατριάρχης ηύτυχησε
νά ἔχῃ τόσον ἀνέφελον μετά τῆς περί αὐτὸν
‘Αγίας καὶ ‘Ιερᾶς Συνόδου συνεργασίαν – καὶ
μάλιστα ἐν ἡμέραις μεγάλως ηύξημένων εύθυνῶν,
οἷαι τῶν νεωτέρων χρόνων – ὡς ἡξιώθη ὁ μετά
πάντων γνωρίζων νά είρηνεύῃ, νά ἀγαπᾶ τούς
πάντας καὶ νά εύρισκεται μακράν ἀπό ψιθύρους
καὶ καταλαλιάς Πατριάρχης Δημήτριος.

* * *

‘Ως ἐκ τούτου, ἔσχεν ἀπό Θεοῦ τό μέγα προνόμιον νά ἀναγνωρίζεται ὑπό πάντων ἅνευ διπλωματικῶν ἢ διά τῶν λεγομένων “δημοσίων σχέσεων” δολιχοδρομήσεων, ὡς ὁ ἀδιαμφισθήτος Ἡγέτης, ὁ δοποῖος καὶ μόνον ἐπὶ τῇ θέᾳ τοῦ ἴλαροῦ προσώπου του κατένυσσε πλήθη καὶ ἄρχοντας, ἐμπνέων σεβασμόν, εἰρήνην, καὶ εύδοκίαν.

Ἐθεμελίωσε μίαν νέαν περίοδον διά τὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον. Περίοδον διακονίας τῆς ἀγάπης. Κατέβαλεν ἀδκνους προσπαθείας διά τὴν εὔκλειαν τῆς παναγίας ταύτης ἔδρας. Καὶ μέ τό παράδειγμά του ἐσφράγισε τό ἀκραιφνές τῆς περιόδου ταύτης καὶ καταλείπει ἔργον καὶ ἐπιτεύγματα ἱστορικῆς καὶ τοῦτ’ αὐτό μοναδικῆς σημασίας. Ὁ Πατριάρχης Δημήτριος ἀπό τὴν ἀνησυχίαν καὶ τὴν πέριξ αὐτοῦ ἀοριστίαν, ἐκ τῶν λοιπῶν ἀναριθμήτων

πειρασμῶν ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν, ἐκ τῶν οἰκείων
καὶ τῶν ἀλλοτρίων, ἔπλαθε τόν στηρίζοντα
"Αρτον". Ήφαίνε τό θερμαῖνον ἔνδυμα·
ἔπρόσεχε νά μή ἀπολεσθῇ οὕτε σταγών ἀπό τήν
ἀληθῆ ούσιαν τῆς Ἐκκλησίας. Ναί, ὁ
Οἰκουμενικός Θρόνος ἐν τῷ προσώπῳ Σου,
πεφιλημένε Δέσποτα, εῦρε τόν κήρυκα τῶν
πολλῶν ἄθλων του, τόν ἀρίγνωστον ἀρετῆ^ρ
Πατριάρχην του, τόν ἀληθῆ ἐρμηνευτήν του.

Αἱ ιστορικαὶ ἀνά τόν κόσμον, Ἀνατολῆς
καὶ Δύσεως, πορεῖται "Αγάπης, Εἰρήνης, καὶ
Ἐνότητος" πρός τάς Ἀγίας Ὁρθοδόξους καὶ
λοιπάς χριστιανικάς Ἐκκλησίας,
διεκκλησιαστικούς δργανισμούς, τό καύχημα τοῦ
Θρόνου "Αγιον" Ὁρος, τήν Ιεράν Νῆσον Πάτμον
καὶ τόν Νέον Κόσμον, ἀφύπνισαν μεταξύ τῶν
ἀνθρώπων τά εὔγενέστερα τῶν αἰσθημάτων καὶ
ἀνεπτέρωσαν τό φρόνημα καὶ τάς ἐλπίδας τῶν

ἐπτοημένων διά νά τολμήσουν νά ἀποδυθοῦν ἐκ νέου εἰς τιμίους ἀγῶνας ὑπέρ εἰρήνης, δικαιοσύνης, καταλλαγῆς καὶ ἀγάπης, εἰς δλα τά μήκη καὶ πλάτη τῆς γῆς. Τό μήνυμα τῆς πορείας ἀνά τὸν κόσμον τοῦ Πατριάρχου Δημητρίου ἦτο τό τῆς ἄκρας ταπεινώσεως, αὐτό τοῦτο τό γνώρισμα καὶ κόσμημα τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας. Καὶ ἦτο ἡ σεμνότης καὶ ἡ ἀπλότης ἔκειναι, αἱ ὅποιαι κατέκτησαν τάς καρδίας τῶν Ὀρθοδόξων ἀπό ὅπου καὶ ἐν οὗτος διηλθε, καὶ αἱ ὅποιαι ἀφώπλισαν ἀκόμη καὶ τούς ὑπεναντίους καὶ κατέστησαν τὸν Πατριάρχην μας προσωπικότητα παγκοίνως ἀναγνωριζομένην καὶ σεβαστήν.

Αἱ διορθόδοξοι σχέσεις, ἡ σύσφιγξις καὶ ἡ πρόδοδος των, ὑπῆρξαν ἐν ἐκ τῶν κυριωτέρων μελημάτων τῆς Πατριαρχείας Δημητρίου τοῦ Α. Ἐγνώριζε καλῶς ὅτι ἐνευ τῆς πανορθοδόξου

συνεργασίας, συμπνοίας καὶ ἐνότητος τίποτε δέν θά τήτο δυνατόν νά ἐπιτευχθῇ εἰς ἡμέρας ὡς αἱ παροῦσαι, κατά τάς ὁποίας ὁ κόσμος ὅλος κινεῖται πρός συμφιλίωσιν, καταλλαγήν καὶ ἐνότητα. Διά τοῦτο καὶ ἐμερίμνησε διά τὴν πανορθόδοξον ἐνότητα οὐχὶ μόνον διά τῶν προσωπικῶν ἐπισκέψεων καὶ ἐπαφῶν αύτοῦ μετά τῶν ἄλλων Ὁρθοδόξων Ἔκκλησιῶν, ἀλλά καὶ διά τῆς πρωαθήσεως τῶν θεμάτων, τά ὁποῖα πρόκεινται πρός συζήτησιν καὶ ἐπίλυσιν ἐν δψει τῆς Ἀγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου τῆς Ὁρθοδόξου Ἔκκλησίας, ὡς ἐκεῖνο τῆς Ὁρθοδόξου Διασπορᾶς, τοῦ ὁποίου ἡ ταχεῖα ἐπίλυσις, συμφώνως πρός τὴν κανονικήν ζωήν καὶ τάξιν τῆς Ὁρθοδοξίας, εὑρίσκετο πάντοτε εἰς τό ἐπίκεντρον τῆς φροντίδος τοῦ Πατριάρχου ἡμῶν.

Οι διμερεῖς θεολογικοί διάλογοι, τούς δποίους ἐν φόθῳ Θεοῦ καὶ ἀκλινεῖ πρὸς τὴν ἀκαινοτόμητον ἀλήθειαν τοῦ Εὐαγγελίου ἀφοσιώσει ἐνεκαινίασε δὲ Πατριάρχης Δημήτριος μετά τῶν μειζόνων χριστιανικῶν Ἑκκλησιῶν καὶ δογμάτων, ἀπετέλεσαν ὡσαύτως ἴστορικόν σταθμόν εἰς τὰ Ἑκκλησιαστικά καὶ θεολογικά πράγματα τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνος, διά τῶν δποίων αἱ γενεαὶ τῶν ἐπερχομένων θά μακαρίζουν τὴν ἀγίαν ψυχήν Δημητρίου τοῦ Α. Διότι δια τῶν συνεχιζομένων διμερῶν τούτων διαλόγων, ὡς καὶ διά τοῦ ἐν τῇ Οἰκουμενικῇ Κινήσει πολὺ ἐνωρίτερον ἀρξαμένου ἔργου μιᾶς γενικωτέρας καταλλαγῆς καὶ συνεργασίας, δέν κατέστη δυνατός βεβαίως ἀκόμη δὲ ποθούμενος βαθμός θεολογικῆς συμφωνίας, ὥστε νά ἀτενίζεται ὁρατή ἡ ἐπανένωσις τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου εἰς μίαν Ἑκκλησίαν, ὅμως οὐδείς δύναται νά

ἀρνηθῆ δτι διά τῶν ἐν λόγῳ ιερῶν καὶ τιμίων προσπαθειῶν καλλιεργοῦνται βαθμιαίως τά πνεύματα εἰς τό νά ἀναγνωρίζουν ἐκ νέου τήν σπουδαιότητα τῶν θεολογικῶν καὶ ἡθικῶν ἀξιῶν, τάς δποίας καθηγίασεν ἐν Οἰκουμενικαῖς Συνδοῖς ἢ ἀδιαίρετος Ἐκκλησία τῆς πρώτης χιλιετίας, καὶ τάς δποίας ἐκράτησεν ἀναλλοιώτους διά τῶν αἰώνων -- μέ ύψηλότατον μάλιστα ἐνίστε τίμημα -- ἢ καθ' ἡμᾶς μαρτυρική Ὁρθοδοξία, καὶ δή καὶ ὁ διάκονος αὐτῆς Πάνσεπτος οὗτος Θρόνος.

‘Ως πρός δέ τάς σχέσεις τοῦ ἀειμνήστου Πατριάρχου πρός τούς παντός βαθμοῦ ἀμέσους συνεργάτας καὶ ὑπαλλήλους ἐν τῇ Πατριαρχικῇ Αὔλῃ, θά εἶχεν ἀσφαλῶς ἔκαστος ἡμῶν νά διηγηθῆ συγκινητικά παραδείγματα καὶ στιγμιότυπα, μαρτυροῦντα τό μεγαλεῖον τῆς ἀγνῆς καὶ ἀγίας ψυχῆς τοῦ Πατριάρχου

Δημητρίου. Γενικῶς ἐν προκειμένῳ δύναται νά λεχθῆ, χωρὶς ἔχνος ὑπερβολῆς, ὅτι ποτέ ήσως ἡ ἔννοια τῆς αὔθεντίας δὲν εύρεθη ταυτισμένη μέ τήν ἔννοιαν τῆς ἀγάπης ἐν τῷ προσώπῳ ἀνωτάτου ἐκκλησιαστικοῦ Λειτουργοῦ, ὅσον εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ Πατριάρχου Δημητρίου.

Ἡ δέ ἐλαχιστότης μου ὅστις ἀπό Θεοῦ καὶ εὑμενεῖ προνοίᾳ Σου, ἀοίδιμε Πατριάρχα, ἔσχον τὴν εὐλογίαν νά σέ διακονήσω ἐκτενῶς ἀπό τῶν διαφόρων θέσεων τῶν Συνοδικῶν Γραφείων καὶ τελευταίως καὶ ἀπό τῆς νευραλγικῆς θέσεως τῆς Ἀρχιγραμματείας, καὶ νά δεχθῶ παρά τῶν σεπτῶν χειρῶν Σου τὴν χάριν τῆς ἱερωσύνης καὶ ἀρχιερωσύνης, ἐν εύγνωμοσύνῃ ὁμολογῶ κατά τὴν ἵεράν ταύτην στιγμήν καὶ ὅραν ὅτι ἡ μετά τοῦ Πατριάρχου Δημητρίου ἐν γένει ἀναστροφή ὑπῆρξε πηγή ἀλήστων μαθημάτων ἀδαμαντίνου ἐκκλησιαστικοῦ ἥθους καὶ ἀκραιφνοῦς πατερικῆς

σοφίας εἰς ὕφος δλως ἀτυφον καὶ ἀθόρυβον, διό
καὶ περισσότερον Ἰσως παντός ἀλλου θά
αίσθανθῶμεν ἐφεξῆς ἡμεῖς τά πνευματικά του
τέκνα τόν ἐκ τῆς ἀπουσίας Του ἀπορφανισμόν.

’Αλλά καὶ ὁ εύλογημένος καὶ καρτερικός,
λαός τῆς πλέον ἀμέσου ποίμνης Του ἐνταῦθα ἐπὶ¹
μακρόν θά ἐνθυμῆται ἀσφαλῶς τόν πρᾶον καὶ
μειλίχιον, τόν στοργικόν καὶ λαοφιλῆ
ἀρχιποίμενά Του, τόν ὅποιον σήμερον
κηδεύομεν.

Περίτρανον, ἀλλωστε, δεῖγμα τοῦ ὅτι ὁ
ἡδη μακαριστός ἐν Πατριάρχαις Δημήτριος ὁ Α
ύπηρεν ὁ ἐν πᾶσι θεοπρόθλητος καὶ
λαοφιλέστατος τῆς συγχρόνου Ὁρθοδοξίας
Ἡγέτης ἀποτελεῖ καὶ αὐτή αὕτη ἡ αύτοπρόσωπος
παρουσία καὶ συμπροσευχή σήμερον ἐνταῦθα, ὡς
ὕστατος φόρος τιμῆς καὶ ἀγάπης, τῶν σεπτῶν
Προκαθημένων τῶν κατά τόπους Ἅγιων τάτων

’Ορθοδόξων Αύτοκεφάλων ’Εκκλησιῶν, ἐκπροσώπων
ἄλλων Χριστιανικῶν ’Εκκλησιῶν καὶ δογμάτων,
ἀπάσης τῆς ἀπό περάτων ’Ιεραρχίας τοῦ Θρόνου,
'Ιεραρχῶν ἄλλων ’Εκκλησιῶν, ἐκπροσώπων τῆς
σεβαστῆς Τουρκικῆς Κυθερνήσεως, τοῦ
'Εξοχωτάτου Πρωθυπουργοῦ τῆς 'Ελλάδος μετ'
ἀνωτέρων ἐκλεκτῶν συνεργατῶν αὐτοῦ, τῆς
Βουλῆς τῶν 'Ελλήνων, ἐπισήμου 'Αντιπροσωπείας
τῶν Εύρωπαϊκῶν Κοινοτήτων, ἀνωτέρων
πνευματικῶν 'Ιδρυμάτων καὶ ἄλλων
προσωπικοτήτων τοῦ πολιτικοῦ καὶ διπλωματικοῦ
κόσμου τῆς διεθνοῦς Κοινότητος, τοῦ κλεινοῦ
"Αθωνος, πλήθους κλήρου καὶ λαοῦ ἐκ διαφόρων
γεωγραφικῶν χώρων, πρός οὓς πάντας ἡ
'Αποστολική αὕτη καὶ Οἰκουμενική 'Εκκλησία
ἐπιθυμεῖ διά τοῦ Πατριαρχικοῦ ἀμβωνος ὅπως

ἐκφράσῃ τήν θερμοτάτην αύτῆς εύχαριστίαν διά πάσας ταύτας τάς συγκινητικάς ἔξοδίους ἐκδηλώσεις.

’Αλησμόνητε Πάτερ καὶ Δέσποτα,
Φεύγεις εἰς μίαν στιγμήν κοσμογονικῶν πέριξ ἡμῶν ἀλλαγῶν. Μᾶς φεύγεις πρόωρα. Μᾶς ἐγκαταλείπεις ὁρφανούς. Τόν Πατριαρχικόν Σου Θρόνον, τόν ὅποῖον θαυμασίως ἐτίμησας, καὶ ἐκυθέρνησας τήν Οἰκουμενικήν ὀλκάδα ἐμφρόνως, ἐπιδεξίως, πράως καὶ θεαρέστως. ’Αφήνεις πενθοῦσαν τήν λατρεύσασάν Σε δμογένειαν καὶ τούς ἀνά τά πλάτη καὶ μήκη τῆς γῆς ’Ορθοδόξους καὶ τό εύσεβές ἡμῶν Γένος, τά ἴδεώδη τοῦ ὅποίου ὕσαύτως διηκόνησας μετά θαυμαστῆς καρτερίας καὶ θάρρους καὶ ὑπομονῆς καὶ ἐπιμονῆς. ’Εγκαταλείπεις ἐν θλίψει τούς κυκλοῦντας τό ξερόν Σύνθρονόν Σου συναδελφούς Σου ’Ιεράρχας. ’Αφήνεις ὁδυνόμενα καὶ μέ

δακρυσμένους τούς δόφθαλμούς την ~~Πατριαρχικήν~~
Σου ~~Αύλην~~ τά πνευματικά Σου τέκνα, τά δόποια
ήγαπησας ἀληθῶς καὶ ἐδίδαξας τὴν ἐμμονήν εἰς
τὴν φύλαξιν τῶν θερμοπυλῶν τοῦ λεροῦ τούτου
Κέντρου τῆς Ὁρθοδοξίας, "ποτέ ἀπό τό χρέος
μή κινοῦντα", ἀλλ' ἀκολουθοῦντα Σοι τῷ
Κυρηναίῳ τοῦ Σταυροῦ καὶ τῆς Ἀναστάσεως.

"Ομως, Πανσέβαστε Αύθέντα καὶ Δέσποτα
Δημήτριε, κοιμήσου ἡσυχος τὸν ὕπνον τοῦ
δικαίου εἰς τὴν Πατριαρχικὴν Μονὴν τοῦ
Βαλουκλῆ, τὴν ἔξω τῶν τειχῶν τῆς Βασιλίδος
ταύτης Πόλεως. Συνεχίζων τὴν λειουργίαν
πέριξ τοῦ θρόνου τοῦ Ἀρνίου εὕχου καὶ ὑπέρ
ἡμῶν τῶν περιλειπομένων ἐν τῷ κόσμῳ.
Διαβεβαιούμεθα δέ ὅτι θά φυλάξωμεν τὴν
παρακαταθήκην καὶ τό Σεπτόν παραδειγμά Σου
καὶ τά ἴδανικά Σου καὶ θά προσπαθήσωμεν ὅση
ἡμῖν δύναμις καὶ ἀντοχή νά διακονήσωμεν τόν

Ιερόν τοῦτον θεσμὸν τοῦ Φαναρίου, διά νά
ἐκπέμπῃ τό Ιλαρόν Του φῶς, ὅπως ἐν τῇ
ἀπλότητὶ Σου τό ἔξεπεμπες Σύ, πρός δλην τὴν
Οἰκουμένην.

Ναί, πολύκλαυστε καὶ πολυσέθαστε καὶ
πολυφίλητε Πάτερ καὶ Δέσποτα, Σύ δὲ ύπερ πάντα
ἄλλον Ποιμένα ταπεινωθεῖς καὶ ἀλγήσας ύπερ
τῆς εὔκλείας καὶ τῆς δόξης καὶ τῆς ἐνότητος
τῆς Ἀγίας Ὁρθοδοξίας καὶ ύπερ τῆς εἰρήνης
τοῦ σύμπαντος κόσμου, ἀγάλλου καὶ εύοχοῦ
δικαιώς ἐν τῇ δόξῃ τῇ περὶ τόν Θρόνον τοῦ
ἐσφαγμένου Ἀρνίου, τοῦ δόποίου εύλαβής
ἀπεικόνιστις ύπῆρξες ἐν μέσῳ ἡμῶν διά θίου.

Ναί, Μακάριε Γέροντα, ἀναπαύου ἐν
εἰρήνῃ. Οἱ φύλακες πού Σύ ἐγκατέστησας εἰς
τὴν Ιεράν ταύτην "Ἐπαλξιν γρηγοροῦν
φυλλάσοντες φυλακάς νυκτός καὶ προσδοκῶντες
ἀνάστασιν.

Αἰωνία Σου ἡ Μνήμη, ἀνδρεῖε καὶ
τιμιώτατε Πατριάρχα!

Αἰωνία Σου ἡ Μνήμη, Σεπτέ Προκαθήμενε
τῆς Ἐκκλησίας!

Αἰωνία Σου ἡ Μνήμη, ἀλησμόνητε Πάτερ καὶ
Δέσποτα!

Δημήτριος κεκοίμηται, Πατριαρχῶν κλέος,
αύτοῦ εἰς ἀνάπαυσιν μυριώνυμον εὖχος. Ἀμήν.